

Ġrajja tas-seklu 16, marbuta ma' Hal Kirkop

Lorenzo Zahra

Ftit jiem ilu l-habib tieghi Dr Simon Mercieca ippubblika studju dwar l-evoluzjoni li qed isseħħ fid-dinja tal-lum imqabbla ma' ġrajjiet l-imghoddi fi gżixitna.

Il-kitba ta' Dr. Mercieca turina ġrajja marbuta ma' Hal Kirkop li bla dubju tinteressa l-abitanti tal-lum. Hija ġrajja traġika ta' żewġ ulied ir-rahal imsemmi li seħħet f'Settembru tas-sena 1581, meta allura dan ir-rahal kien għadu marbut mal-parroċċa ta' Birmiftuh, il-Gudja tal-lum.

Jingħad li fil-jum tat-23 ta' Settembru 1581 fix-Xatt ta' l-Isla dehru katavri f'wiċċ il-bahar. Meta dawn ingābbru nstab li kienu tnejn min-nies minn Hal Kirkop. Kienu l-katavri ta' Toni Gatt u Mikiel Farrugia it-tnejn minn Hal Kirkop.

Kien ġara li fil-lejl tat-22 ta' Settembru kien għamel maltemp kbir bix-xita qawwija u l-ilmijiet minn Hal Kirkop ġarrew dawn l-iġsma għal dan il-bogħod kollu. Wieħed jistgħażeb kif l-ilmijiet ġarrew lil dawn it-tnejn min-nies lejn l-inħawi tal-port. Dan ifisser li minn Hal Kirkop ghaddew lejn il-Gudja, il-Wied Garnaw lejn bejn Haż-Żabbar u ż-Żejtun kif ukoll lejn Bormla mdawra bis-swar sax-xajta ta' Port ix-Xwieni fejn instabu qrib il-moll tax-xatt ta' l-Isla.

Wieħed jaf li l-Parroċċa ta' Bir Mifruh meta nbniet ġidida għall-Gudjani intgħażel post fil-gholi biex tkun evitata hsara ta' għarar f'art baxxa li kienet tifforma wied.

Il-Kittieb għamel riċerki wkoll dwar iż-żewġ vittmi billi jagħti tagħrif dwarhom u jurina li Mikiel Farrugia kien twieled fl-1 t'Ottubru 1563 u kien il-fustani fost tmien ahwa. Missieru kien Duminku u ommu Isabella. Toni Gatt kien iben Nikol u Giovanna minn Hal Kirkop.

Il-Ġrajja seħħet fis-sena 1581 u l-Knisja ta' Hal Kirkop għiet mifruda minn Birmiftuh fl-1592. Wieħed jifhem li l-Koppin meta kienu parti mill-parroċċa ta' Birmiftuh, kienu jsibu diffikultajiet fil-Maltempati biex jaqdu d-dmirijiet religjużi tagħhom u bla dubju li wahda mir-raġunijiet li Hal Kirkop sar għandu parroċċa għalihi, kienet biex ikunu evitati ġrajjiet koroh bħal ma kienet din.

Dr. S. Mercieca – The 1581 catastrophe, or the Story of Two poor families' affliction', in, Camilleri M. & Vella T. (eds), *Celebratio Amicitiae: essays in honour of Giovanni Bonello*, Fondazzjoni Patrimonju Malti, Malta, 2006.